

Editie 36
Herfstnummer
2026

clubblad voor
MIKMAKERS

MIK MAK

't Schrijverke wint
E-waste race

Op bezoek bij
het Kringloopbedrijf

Met Quinn en Max
op Wijksafari

VIJF HEEL GOEDE REDENEN

Waarom je vrienden en vriendinnen ook lid van MikMak moeten worden:

- 1** Omdat jij lid bent. Duh...
- 2** Ze krijgen een gaaf starterspakket.
- 3** Ze krijgen vier keer per jaar het MikMak-clubblad.
- 4** Ze mogen gratis naar MikMak-events.
- 5** Jullie zitten gezellig in hetzelfde team!

Wil jij hier de volgende keer staan? Stuur dan je leukste foto in je MikMak-outfit én vijf vingers in de lucht naar: mikmak@oss.nl!

EN JULLIE MAKEN JE BUURT NATUURLIJK SCHONER!

Waar wacht je nog op? Ga naar www.mikmakkers.nl en meld je vrienden en vriendinnen aan. Het lidmaatschap is gratis voor kinderen van 5 t/m 12 jaar.

UitgeMikMakt?

Jammer! Hopelijk heb je een leuke tijd gehad als MikMakker. Afmelden is eenvoudig. Stuur een mail naar mikmak@oss.nl. Je MikMak-spullen kun je inleveren bij de gemeentewerf (adres: Singel 1940-1945, nummer 300). Daar maken wij nieuwe MikMakkers blij mee. Superbedankt voor je inzet!

Clubblad voor **MIKMAKKERS**

Fotografeer je zeepbel! 4

Op pad met boswachter Wouter 5

Opruimen met honden en robots 6

Zoek de verschillen 8

't Schrijverke wint E-waste race 9

Op bezoek bij het Kringloopbedrijf 10

MikMakkers in actie 12

Vriendenboekje 14

MikMakker op wiksafari 16

Herfst doe-pagina 18

Strip 20

Dit clubblad is speciaal voor alle leden van MikMak, de club voor kinderen van 5 t/m 12 jaar die de strijd aangaan met zwerfafval in hun buurt. Lid worden is gratis, kijk op www.mikmakkers.nl.

De volgende uitgave verschijnt in de winter.

AGENDA

20 september

World Cleanup Day

Duizenden mensen over de hele wereld gaan op pad om samen de aarde schoon te maken. Op zondag 20 september is het weer World Cleanup Day! Doe jij ook mee?

Trek dan je MikMak-hesje aan en pak je knijper en je emmer. Zo herkent iedereen jou meteen als MikMakker.

Loop je normaal een klein rondje? Misschien ga je deze dag wel een stukje verder. Elk stukje zwerfafval dat je vindt, is er één minder in de natuur. Ga je met je vriendjes of vriendinnetjes mee, dan wordt het nog leuker! Samen maak je meer schoon, en samen is opruimen extra gezellig.

Op pad geweest? Stuur je foto naar mikmak@oss.nl! Wie weet zie je jezelf terug in het volgende clubblad.

22 oktober

Zeepbellen fotograferen

Bellenblazen kun je vast heel goed. Maar wist je dat je er ook hele bijzondere foto's van kan maken? Kunstenaar Noortje Haegens laat het je zien. In deze workshop blaas je zeepbellen en maak je op het juiste moment een foto. Zo fotografeer je de mooiste kleuren en vormen!

De workshop hoort bij de tentoonstelling ZEEP in Museum Jan Cunen. Op **donderdag 22 oktober** is de workshop speciaal voor MikMakkers. Je betaalt dan ook een extra lage prijs: voor MikMakkers kost meedoen maar één euro!

De workshop duurt van 13.30 tot 15.00 uur. Geef je op door te mailen naar mikmak@oss.nl. Op naar je perfecte bellenfoto!

11 oktober

Op pad met boswachter Wouter

Boswachter Wouter maakt weer een superleuke wandeling. Speciaal voor MikMakkers! Wandel je mee?

We beginnen met zwerfafval opruimen rondom het Hoessenboschtheater in Berghem. Na het opruimen gaan we samen het bos in op avontuur. Onderweg hopen we dieren te zien of te horen. Misschien een raaf, een bonte specht of een ransuil. Zie je de dieren zelf niet? Dan vind je vast wel sporen, zoals braakballen of dassengaten.

Wouter heeft in ieder geval zin in een avontuur met MikMakkers: "Er is overall wel zwerfafval. Hoewel het gelukkig in de bossen meestal wel meevalt. Dat er kinderen zijn die dat opruimen, vind ik geweldig. MikMakkers zijn goud waard!"

Het programma op **zondag 11 oktober**:

- 09.30 uur: start bij de parkeerplaats bij het Hoessenboschtheater, Hoessenboslaan 51 in Berghem
- 09.30-10.00 uur: zwerfafval opruimen
- 10.00-11.00 uur: weetjeswandeling
- Vanaf 11.00 uur: afsluiting met een lekkere beloning.

Vergeet niet je MikMak-spullen mee te nemen. Opgeven is niet nodig.

19 & 20 september

Bouwen met LEGO

Op **19 en 20 september** is het weer LEGO-stenenweekend in bij stadsboerderij De Elzenhoek! Tussen 10.00 en 16.00 uur laten LEGO-bouwers mooie en indrukwekkende bouwwerken zien. Van treinen en vrachtauto's tot kermissen, draken en boerderijen. Natuurlijk mag je ook zelf bouwen met LEGO en Duplo! Ook is er een leuke workshop (12.00 - 16.00 uur), een GBC balletjesbaan, een speurtocht én je mag rijden met radiografisch bestuurbare LEGO-auto's. De toegang is gratis.

30 oktober

Zwerfafval prikken met meneer Gijs

Ga je mee zwerfafval opruimen met meneer Gijs? De supervriendelijke ezel van stadsboerderij De Elzenhoek gaat op pad op **vrijdag 25 september** en op vrijdag 30 oktober. En jij mag mee. Samen zorgen jullie dat de omgeving schoon blijft en (dus) veilig is voor de dieren.

Meneer Gijs vertrekt steeds om 15.00 uur. Het adres van De Elzenhoek: Anna van Schuurmanstraat 602, Oss.

ENJOY CLEANINGUP

Dieren die helpen opruimen

Wist je dat ook honden supergoede MikMakkers kunnen zijn? Bij Enjoy Cleaningup laten ze zien hoe! Met echte honden én met robothonden.

Dierendag

Op 4 oktober is het Dierendag. Een mooie dag om stil te staan bij dieren om je heen. Ook bij de dieren die, net als jij, meehelpen aan een schonere wereld!

In Nederland hebben we veel honden als huisdier. En al die honden samen lopen wel 2,2 miljoen keer per dag een rondje! Stel je voor: Wat als je tijdens elke hondenwandeling ook een stukje zwerfafval opruimt?

Ga jij ook wel eens wandelen met je hond? Misschien kun je dan ook onderweg zwerfafval opruimen. Je kunt je hond zelfs trainen om zwerfafval op te ruimen. Hier zijn een paar tips!

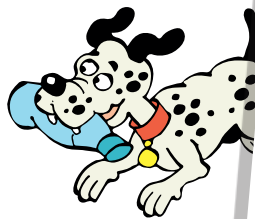
- Begin met een plastic flesje. Verstop daar een hondensnoepje in. Als je hond het flesje naar je toe brengt geef hem dan het hondensnoepje uit het flesje. Zo leert jouw hond dat hij een beloning kan krijgen als hij iets ophaalt.
- Ga je buiten oefenen? Zoek dan een rustige plek. Bijvoorbeeld een plek waar zwerfafval tussen de struiken ligt. Oefen niet bij een drukke weg.
- Na een paar weken oefenen (iedere dag) leert je hond het verschil en kan hij zwerfafval opruimen. En het leuke is: honden zijn meestal heel enthousiast. Ze helpen graag om zwerfafval op te ruimen!

Slimme robots helpen mee

Bij Enjoy Cleaningup bouwen ze ook slimme opruimrobots. Deze robots kunnen zelfstandig rondrijden en speuren zwerfafval op. Ze rijden langs de straat en zien vanzelf waar zwerfafval ligt. Er zijn zelfs pratende robotdieren die kinderen leren over een schone natuur.

Deze robots ruimen niet alleen op. Ze laten je ook zien hoe belangrijk het is: zwerfafval hoort niet thuis in de natuur.

Maar één ding blijft hetzelfde: de robots kunnen het niet alleen. Er zijn nog steeds heel veel MikMakkers nodig die zelf gaan opruimen. Zoals jij!

Kun jij ze vinden?

ZOEK DE VIJF VERSCHILLEN

Wat een rommel... het strandbad van de Lithse Ham kan wel een bezoekje van MikMakkers gebruiken. Vind jij de vijf verschillen?

Oplossingen: 1. Blikje, 2. hondendrol, 3. Meneer Gijis, 4. Mikmakker met Ijsje, 5. Stippen op de Hond

Duurzaamheids- voorstelling Lievekamp

Was jij erbij in de Lievekamp? Wel 500 leerlingen uit groep 6, 7 en 8 kwamen kijken naar de voorstelling "Een knipoog naar de zon". En voor MikMakkers was er een speciaal plekje op het podium.

De voorstelling ging over afval en zwerfafval. De spelers bedachten zelfs een recycle machine: stop er afval in, druk op de knop, en er komt een gloednieuw voorwerp uit!

Zo'n machine bestaat nog niet in het echt. Maar we kunnen wel al grondstoffen uit afval halen. Daar maakt de fabriek weer nieuwe spullen van. Een voorbeeld: wist jij dat ze van lege drinkpakken WC papier maken?

E-waste race

Groep 7 van meester Stan van 't Schrijverke heeft de E-waste race gewonnen! Wethouder Bekir Atman kwam de hoofdprijs zelf uitreiken. De hele klas mocht naar de Ontdekkfabriek in Eindhoven!

Wat is e-waste eigenlijk? De "e" staat voor elektronisch. Alles met een batterij of een stekker telt mee!

Van 18 mei tot 11 juni deden 10 scholen mee aan de e-waste race, waarvan 4 uit Oss: IKC Regenboog, 't Schrijverke, Het Molenveld en De Blinkerd. De 10 scholen haalden samen op:

- 54.565 batterijen (Wauw, dat is echt heel veel!)
- 6.426 apparaten

"Ik had telefoons, tablets, laptops en heel veel batterijen", vertelt Robin. Een andere leerling kreeg zelfs nieuwe batterijen van een bewoner, nog in de verpakking!

In oude apparaten zit trouwens meer dan je denkt. "Er zit calcium in, en ijzer. En bij telefoontjes zelfs goud", vertelt Mischa. Waardevolle grondstoffen dus, die je niet zomaar moet weggoien. Je kunt ze beter inleveren, zodat de grondstoffen weer opnieuw gebruikt kunnen worden.

Heb jij ook kapotte apparaten thuis liggen? Lever ze in, bijvoorbeeld bij ons Duurzaamheidsplein!

OP BEZOEK BIJ HET KRINGLOOPBEDRIJF

Wat gebeurt er eigenlijk met spullen die je niet meer gebruikt? We gingen op onderzoek uit met MikMakers Kim, Sam en Demi, samen met mama Bernadette.

Grote spullen die kapot zijn breng je naar de milieustraat. Maar spullen die nog goed zijn? Die gaan naar het Kringloopbedrijf op het Duurzaamheidsplein. Daar knappen ze de spullen op en maken ze schoon. Daarna gaan ze naar de winkel, klaar voor een nieuwe eigenaar.

Een voorbeeld: Kim kreeg het poppenwiegje van haar opa en oma. Ze heeft er heel veel mee gespeeld. Later ging het wiegje naar haar zusje Sam. Vooral babypop Annabel lag er vaak in. Nu zijn Kim en Sam wat ouder

en spelen ze met andere dingen. Het wiegje brachten ze naar het Kringloopbedrijf. Daar kreeg het een plekje in de winkel. Al snel vond een klein meisje het poppenwiegje zo mooi! Haar moeder besloot het te kopen. Het meisje is er superblij mee!

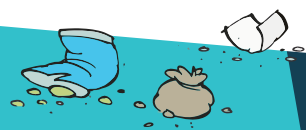
Zo zie je maar: wat voor de één oud speelgoed is, is voor een ander een geweldig mooi nieuw avontuur. Zo krijgt speelgoed een tweede leven, of misschien wel een derde. Of een vierde. Of...

Wist je dat...

- je bij het kringloopwinkel superleuke dingen kunt kopen voor weinig geld?
- er ook heel veel boeken en speelgoed te koop zijn?
- winkelen bij een kringloopwinkel goed is voor het milieu?
- spullen er een tweede leven krijgen, waardoor er minder afval ontstaat?

Ga jij wel eens kijken bij de kringloopwinkel? Je weet nooit wat je er tegenkomt!

MikMakkers in actie

Kijk, kijk: dát is een groep aanpakkers hoor!

Catharina en Helena genieten van het varen op Skòn Schip

Brent is de stoere kapitein van Skòn Schip!

De stoere MikMakkers Evelien en Leonie besturen Skòn Schip.

Even genieten van het resultaat:
alles is schoon!

Owen en zijn vader Rick steken
de handen uit de mouwen!

Kapitein Lise, Catharina, Levi en
'grote kapitein' Chris op de boot.

Wauw! De kermis in Oss is weer helemaal schoon.
Deze toppers stonden zelfs in het Brabants dagblad

Dankzij de toppers Sanne,
Teun en Bram met moeder Kim
is de kermis in Geffen weer
mooi schoon!

Jouw foto in het clubblad?

Wil je jouw foto hier terugzien? Dat kan! Je kunt mailen (mikmak@oss.nl), maar appen is net zo makkelijk en misschien nog wel sneller. Het nummer van MikMak is 06 29 14 64 07.

Dus heb je fanatiek geMikMakt? Stuur je foto door, plus een kort zinnetje tekst. Daarin zet je je naam en vertel je wat er op de foto te zien is. Wie weet sta jij in het volgende clubblad!

Wie ben ik?

Naam: *bas*

Leeftijd: *7*

Woonplaats: *Oss*

Later word ik:

*Douane werk bij
het vliegveld*

Mijn grootste droom:

*een Lamborghini en een
caravan en een villa*

Mijn favoriete

film

*mineCraCt
film*

tv-programma

youtube

boek

Geen

Dit eet ik heel graag:

pennen met kaas en pizza

En dit lust ik echt niet:

Spruitjes / Sla

Hier ben ik fan van:

Minecraft / Roblox

Ik ruim het liefst samen op met:

Esmee

Hier heb ik voor het laatst opgeruimd:

Mijn kamer

Afval op straat vind ik:

Stom

Mijn hobby's:

Minecraft
Spelen en
youtube kijken

Daarom ben ik
MikMakker

Om de
natuur
schon te houden

Mijn
lievelingsvak
op school:

tekenen

MIKMAKKERS OP

MikMakkers zijn overal. In dorpen, wijken en straten ruimen ze zwerfafval op. We zijn benieuwd naar hun avonturen. Dus... gaan we samen op pad! Dit keer zijn we op bezoek bij Quinn (7) en Max (4) uit Berghem.

Wanneer zijn jullie MikMakker geworden?

Quinn: "Al heel lang geleden. Toen ik vijf was, denk ik."

Max: "Ik werd MikMakker toen ik twee was. Mama heeft ons lid gemaakt."

Waarom is MikMakken belangrijk?

Max: "Afval is slecht voor dieren. Als ze afval opeten, kunnen ze doodgaan. Daarom moeten mensen hun rommel opruimen."

Gaan jullie vaak op pad?

Quinn: "Heel vaak. Als we rommel tegenkomen, ruimen we het op. Het meeste gooien we in de prullenbak. Maar geen plastic flesjes met statiegeld: die brengen we naar de Jumbo. Dan krijg je er geld voor."

Wat voor zwerfafval vinden jullie?

Max: "Plastic, blikjes, glas en nog veel meer rommel. En toen het heel hard regende, zag ik plastic drijven in het riool. Als je knijper door het putdeksel past, kun je het pakken. En het is gelukt!"

Quinn: "In de zomervakantie hebben een berg troep gevonden in het bos. Een kapotte stoel, een tafel, een bank, kleren en zelfs de onderkant van een helm."

Jeetje! En dát past niet in je MikMak-emmer...

Quinn: "Nee. Mama heeft de ophaaldienst gebeld. Die zijn het komen opruimen."

WIJKSAFARI

Met wie gaan jullie meestal MikMakken?

Quinn: "Max en ik gaan altijd samen met mama. Handig, want met zijn allen kun je nog meer opruimen."

Max: "Samen is leuker dan alleen. Je kunt bijvoorbeeld een wedstrijdje doen: wie het eerste zijn vuilniszak vol heeft, of wie het meeste afval vindt."

Heb je een tip voor andere MikMakkers?

Quinn: "Pak geen sigarettenpeuken op met je blote handen. Trek handschoenen aan of gebruik je knijper. En pas op met glas, want daar kun je je aan snijden."

En een tip voor mensen die afval in de natuur gooien?

Quinn: "Niet doen. Het blijft heel lang liggen, dus gooi het in de prullenbak of neem het mee naar huis."

Wil jij ook op wijk safari?
Stuur dan een mailtje naar
mikmak@oss.nl. Misschien
komen we de volgende
keer langs bij jou!

MAAK EEN BLADBEEST

Herfstbladeren liggen overal: op straat, in het park, in het bos. Verzamel de mooiste en maak er thuis een dier van!

Dit heb je nodig:

- Bladeren
- Papier
- Lijm
- Stiften of potloden

Zo maak je het

1. Zoek buiten bladeren in allerlei vormen, kleuren en maten.
2. Kies welk dier je gaat maken. Bijvoorbeeld een uil, een vos, een egel of een eekhoorn.
3. Leg de bladeren op papier tot je een vorm ziet die bij jouw dier past.
4. Plak de bladeren vast.
5. Teken er ogen, een snuit of iets anders leuks bij.
6. Klaar is je blader-dier!

Welk dier je ook maakt, elk bladbeest is bijzonder. Stuur een foto van jouw kunstwerk naar mikmak@oss.nl. Wie weet zie jij jezelf terug in het volgende clubblad!

Maak je eigen herfstkijkdoos

Eerst lekker naar buiten om spullen te verzamelen. Daarna naar binnen om te knutselen. Zo maak je zelfs met regen er nog een leuke dag van! Maak je eigen herfstkijkdoos, met spullen die je in de natuur hebt gevonden.

Dit heb je nodig

- Een schoendoos of een andere kleine doos
- Lijm
- Stiften of verf
- Herfstspullen die je buiten hebt gevonden, zoals:
 - bladeren in verschillende vormen en kleuren
 - eikels
 - kastanjes
 - dennenappels
 - veertjes
 - mos
 - kleine takjes

Zo maak je de kijkdoos

1. Versier de buitenkant van de doos met herfstkleuren.
2. Maak een mooie bosbodem met blaadjes, mos of gras.
3. Plak je herfstschatten in het doosje.
4. Teken of knip een egel, eekhoorn of uil en zet die erbij.
5. Geef jouw herfstwereld een leuke naam.

Tip

pak alleen dingen die al los op de grond liggen. Levende insecten, planten of paddenstoelen horen in de natuur!

HERFSTPUZZEL

Help! De wind heeft alle herfstwoorden door elkaar geblazen. Zie jij welke woorden je kunt maken van de letters? De eerste letter van ieder woord staat al op de goede plek.

Tip

Psst... weet je een woord niet? Kijk dan eens naar de plaatjes op deze bladzijde. Misschien helpen die je wel.

Breladen

B _ _ _ _ _

Rdsoorjotbe

R _ _ _ _ _

Ksatagen

K _ _ _ _ _

Skalehknvis

S _ _ _ _ _

Ehekoron

E _ _ _ _ _

Spnenwienb

S _ _ _ _ _

Dneepnpenal

D _ _ _ _ _

Popmeon

P _ _ _ _ _

Elge

E _ _ _

Poelenstadd

P _ _ _ _ _

Heb je alle woorden gevonden? Mail dan een foto naar mikmak@oss.nl.
Je kunt een mooie boekje winnen van Enjoy Cleaningup!

DIE HAD IK
MOOI TE
PAKKEN.